

Verhael int corten van t'ghene nv tot Wtrecht in Hollant is ghepasseert t'sedert den 25. Iulij 1618

bron

Verhael int corten van t'ghene nv tot Wtrecht in Hollant is ghepasseert t'sedert den 25. Iulij 1618.
Abraham Verhoeven, Antwerpen 1618

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_ver081verh01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

Waerachtich Verhael vant gene nv tot Wtrecht in Hollant gepasseert is t'sedert den 25. Iulij, ende hoe zijn Excellentie is binnen de stadt gecomen op S. Jacobs dach.

ALso beminde Leser veel diueerschelijck van de stadt ende Raedt van Wtrecht in Hollant wort ghesproken, ende veel menschen nieus-gierich zyn, hoe ende in wat manieren

zyn Excel. Graeff Mauritz van Nassouwen, etc. is binnen Wtrecht ghecomen op den 25. Iulij lest-leden, daer van salmen v hier de waerachtige tijdinghe int corte verhalen, ende wat datter ghepasseert is tot desen dage toe.

Den 25. Iulij 1618, op S. Jacobs dach, soo quam zyn Exc. binnen der stadt van Wtrecht sachteloos ten ses uren naer noen, vergheselschapt met veel Edelen, waer van de Heeren hem quamen willecom heeten, ende hy quam wt S grauen-Haghe, ende dede zyn entree binnen S. Cathelijnen Poorte, ende ginck logeren op zijn ghewoonlijck Hoff, genaempt *den Duytschen Huys*, ende des anderen daechs zijn de Staten verghaert ende zijn Ex. is gheweest daerby,

alwaer een groote Audientie is gheschiet onder de Heeren.

Den 29. Iulij wast Kermisse tot Wtrecht, ende de Gulde vande Borgers oft Schutterije was gecommandeert te marcheren des smaendaechs wesende den 30. Iulij voor den noen ten thien uren in haer volle wapen, waer ouer zijn Excellentie deselue wilde sien passeren, d'welck so ghebeurden waer in hy groote speculatie nam met alle zyn Edelen, de Schutterije oft Gulde waren vier Uendelen wel ghemonteert, zyn Exc. stont in de deure vant Hoff, alles in den Rou gecleet, waer ouer hy Rou droech ouer de doot van zijnen Broeder den Prince van Orangien.

Ende alsoo de stadt oft de Heeren van de stadt den voorighen

Iare hadden aenghenomen ses Compagnien voetvolck, sonder commandement van zyn Ex. om de stadt te versekeren, Aengaende de Arminianen tegen de Gommaristen, den eenen Borger tegen den anderen malcanderen niet betrouwende, ende dat op t'stuck oft sommige puncten van de Religie, d'eene genaempt de Gommaristen, ende d'andere de Arminianen, oft sommige ghepredestineerde, ende daer door grooten twist alle dage is rijsende onder de Borgherije, soo is zyn Exc. den xxxi. Iulij wesende binnen Wtrecht smorghens heel vroeck op gestaen ontrent den dry uren, ende de oude soldaten waren daechs te voren veradverteert datse hun souden ghereet houden, gelijk sy deden, waeren oock op de

beenen ende ginghen al stillekens op ende trocken sonder Trommel te slaen naer het logijs van haren Vendrager waer datse vergaerden ende ontrent den vier uren in den morghenstont soo dede zyn Ex. de Trommelen in de stadt slaen, een yeghelijck was verwondert, ende zyn Exc. ginck met een deel Edelmans te voete, tot op een plaetse genaempt den Neu, alwaer een groote Corte garde staet, ende daer commandeerde zyn Ex. aen de dry Compagnien die de wacht hadden daer te comen, de welcke daer een af was van de nieuwe die de Arminianen aen ghenomen hadden, genaempt de nieu Compagnie, doen dede zyn Exc. de nieu Compagnie van de Arminianen in het Wachthuys trecken, ende segghende als

sy daer in waren, mannen legt v geweer neer ghy zyt ontslaghen van uwen dienst, ende ghekasseert, ende sy leyden hun wapenen neer tegen d'eerde, ende gingen d'ander deure wt, terstont sloegen de Trommelen van de andere vijff Compagnien die de Arminianen aen ghenomen hadden, ende werden alle vijff ooc by malcanderen zijnde, terstondt door Commandement van zijn Ex. ghekasseert, daer en dorsten niemant kicken.

Soo nv de ses Compagnien van de Arminianen ghekasseert waren trock zijn Exccel. terstondt naer de Poorte alwaer voor de stadt waren dry stercke Compagnien Uoedt-volck, met ettelijke Cauallerie, met de Compagnie te Peerde van zyn Exc. wel ghemonteert, waer

ouer zijn Exc. buyten de Poorte ginck, ende sprac seluer in persoon aen den Oppersten Ritmeester, *ende* seyde dat hy met de Compagnie te Peerde wederom soude trecken naer Amers foort, d'welck hy dede terstondt smorgens tusschen zeuen ende acht uren, door Commandement van sijn Ex. marcheerden de dry Compagnien Voet-volckx in stadt, d'eene Compagnie was van mijn Heere van Brederode, d'andere twee van Graeff Ernst van Nassou, ende quamen de Tollesteech-Poorte in, ende marcheerden met volle Waepenen naer de Neu, daer de groote Corte Garde staet, ende daer volchden dry wagens naer wel geladen met Cruyt Loot, ende Lonten, d'een van dese Compagnien trocken naer Sinte

Pouwels, d'ander nae S. Niclaes ende zijn des anderen daechs elck ghefort gheworden.

De Gemeente en wist niet wat dat het soude bedieden, elck sprack naer zijn goetduncken, ende meynden dat de Oude Geusen oft Gommaristen wederom soudent Preken want die geen Kercken en hebben binnen Wtrecht, sy meynden datmen haer een plaetse soude verleent hebben oft de Dom-kerck, d'welck niet en quam tot perfectie.

Des sondaechs den 5. Augusti wert den Raedt vergaert ende zijn Exc. heeft de gheheele Weth versedt met zijn Ordre ende Advis, behaluen vier mannen.

Des maendaechs den 6. Augusti smorghens voor den noen ten elff uren soo werter een Klock ghe-

luydt, ende af Ghepubliceert als dat de Gommaristen vande Ghereformeerde Religie wederom souden Preken in de Buer-kerck, en dat door Oorde van zijn Exc.

Den 7. Augusti deden de Gommaristen de klock luyden datmen soude ghaen Preken, alwaer het volc liep met duysenden, d'een door Nieu-ghiericheydt, d'ander om te hooren, d'ander om t'Ghelooue wille, soo dat de Buerkerck veel te cleyn was.

De Gommaristen meynden datse souden hebben de Dom-kerck, maer de Arminianen behielden allen de Kercken, behaluen de Buer-kerck ende hebbense tot noch toe, elck een is grootelijckx verwondert, men weet niet hoe dat noch verghaen sal, daer en derff niemandt kicken

den Raedt wordt alle daghe vergaert, ende ettelijcke Borghemeesters van andere steden worden alle daghe ontboden, zyn Ex. is daer seluer in persoone by, *ende* door commandement heeft dese Borghemeesters ende Schepenen, met de Vroedtschappen ghestelt binnen de stadt Wtrecht als volcht.

De Weth der stadt Wtrecht.

Burghemeesteren.

Cornelis vande Poll.
Niclaes van Berck.

Schepenen.

Cornelis van Dubordin
Ioncker Iacob vander Maeth

Hendrick Buth
 Doctor Goesen van Nyendael
 Meester ansem Saluius
 Doctor Christianis bor
 Ioncker Peeter van Hardenbroec
 M. Thomas Horacius Secretarius
 Peeter Ploos
 Iohan van Weede Secretarius
 Meester Iohan van Anvelt

Vroet-schappen.

Willem van Drillenborch
 Cornelis van Douerden
 Heyndrick Buth
 Ian Geritsen vander Lith
 Meester Iohan van Uerck-hout
 Iacob van Medenblick
 Dierick jansen
 Meester Ansem Saluius
 Iohan Segerman
 Cornelis Peeterssen Swanborchen

jacob Woutersen Lieftingh
Daen Iilissen van Couwenhoeuen
jacob Heyndricksen van Bommel
Cornelis van Weede
Cornelis Knijff
jacob van Cleeff
Meester Cornelis Splinterssen
Peeter Ploos
Peeter Cornelissen van Linghen,
Eeuert van Schooneveit
Dierick Heyndricksen van Ratinghen
Roelant Serobulus
Cornelis van Beck
Aert van Eeck
Cornelis van West-Renen
Eileert van Bylert
Ian Anthonissen utevael Notarius
jacob van Wijck

jan Franssen van Leeuwaarden
Bartholomeus Dicker
Philips Ram
Doctor Willem van Snellenberch
Wyllem Scade
Pauwels Moreelsen
jacob janssen van Bommel
Dierick Jacobsen van Velt-huysen
Ian van Steenberghen.

Cameraris ghecontinueert tot Remigij.

Dit is alles t'principaelste datter ghepasseerd is tot noch toe binnen VVtrecht, alst daer gedaen is, sal den tijt leeren hoe dat tot Leyden sal vergaen salmen den Leser eer lanck breeder verclaren, want die alle dage, hoe langer hoe meer tegen malcanderen in de vvapenen staen. FINIS.

Vidit Z.V. H.L.C.

